

N. J. Larsen: Da det efter alt, hvad der er kommet frem, er klart, at dette Forslag ikke kan blive til Lov, og da Folketinget ikke er en Diskussionsklub, men en lovgivende Forsamling, følger jeg ingen Opfordring til atter at udtale mig udførligere om det Forslag, der nu har lagt Beslag paa Tingets Tid i to Dage. Jeg ønsker kun at gøre et Par Bemærkninger til den ærede Ordfører, der lod mig høre, at jeg havde gjort mig skyldig i Misforstaaelser. Jeg vil gerne stille det Krav til andre, at de skulle forstaa, hvad de læse, og jeg vil derfor nødtigt lade den Sigelse sidde paa mig, at jeg ikke skulde have forstaaet det Forslag, vi behandle. Den ærede Ordfører talte atter i Dag udførlig for sit Forslag. Han konstaterede derved paa ny sin gode Vilje, men jeg blev kun yderligere bestyrket i, at denne Vilje ikke har formaaet at give sig det rette Udtryk i Lovsform. Den Side af den foreliggende Sag, som den ærede Ordfører synes at lægge afgørende Vægt paa, er Hensynet til at værne Folkekirkens Præster mod Samvittighedstvung. Jeg maa med Beklagelse fastholde min i Forgaars fremsatte Opfattelse af Lovforslaget, at det slet ikke værner Præsterne mod Tvung paa dette Punkt. Den ærede Ordfører har haft det til Hensigt, og det er en meget smuk Hensigt; men det har ikke lykkedes ham at faa den udtrykt i Lovforslaget. Han meddelte os i Forgaars, at Hovedregelen for Forstaaelsen af dette Forslag var den, at overalt, hvor der ikke var foreslaaet Forandring i den bestaaende Lovgivning, var det Meningen at blive ved det gamle. Men ud fra denne Grundregel for Opfattelsen af Forslaget staar det fast — det kommer virkelig den ærede Ordfører til at indrømme mig — at Forslaget ikke hjemler den enkelte Præst en suveræn og endelig Afgørelse af, hvilke Ægteskaber han vil meddele kirkelig Vielse og hvilke ikke. Den bestaaende Ordning er jo den, at der kan ankes over Præstens Beslutninger og Afgørelser i de forskellige Retninger, som faldt inden for hans kirkelige Embeds Omraade, til højere folkekirkelige Myndigheder. Denne Ordning er ikke foreslaaet forandret, og jeg er følgelig i Overensstemmelse med den ærede Ordførers egen Grundregel berettiget til at slutte, at saa maa den nuværende Tilstand fremdeles blive bestaaende. Men naar dette er Tilfældet, saa er det jo uimodsigeligt, at Præsterne ikke blive værnede mod Paabud fra oven, som kunne bringe dem i Kollision med deres Samvittighed; det er aldeles

ikke forebygget. Og det er, som før sagt, ikke blot mig, der har læst Forslaget paa denne Maade. Jeg nævnedes i Forgaars, at den Mand, der mere ihærdig og med større Varme end nogen anden er optraadt over for Offentligheden som Forkæmper for det foreliggende Lovforslag, nemlig Pastor Monrad ved Frederikskirken, havde forstaaet det ligesom jeg. Den ærede Ordfører har betegnet min Udtalelse herom som en ren Misforstaaelse; men jeg tillader mig at fastholde min Udtalelse. Jeg har ikke læst, hvad Pastor Monrad har skrevet i „Dansk Kirketidende“, men jeg har læst en Artikel af ham i et københavnsk Blad, Aftennummeret af „Nationaltidende“ for den 25de Oktober. Med den ærede Formands Tilladelse skal jeg blot gengive to Linier af Artiklen. Pastor Monrad skriver: „De paagældende“ — nemlig Ægteparret — „ville vistnok kunne klage til Autoriteterne, men disse behøve ikke at give de klagende Medhold“. — Ordet „behøve“ har Pastor Monrad understreget. Det er heraf klart som Dagen, at Pastor Monrad gaar ud fra samme Opfattelse som jeg, at Lovforslaget ikke har afskaaret det Ægtepar, hvem der bliver nægtet kirkelig Velsignelse af en Præst, fra at bringe denne Nægtelse op for højere folkekirkelige Myndigheder. Jeg er aldeles vis paa, at dersom dette Forslag blev Lov, saa vilde det blive forstaaet og anvendt saaledes. Forslaget maa efter sit Indhold forstaaes paa denne Maade, og den ærede Ordførers Udtalelser baade i Dag og i Forgaars lede til samme Resultat, idet han fremhæver, at hvor det ikke er foreslaaet forandret, skal det blive ved det gamle. Saa den Side af Sagen kan man ikke komme bort fra.

Men selv om Lovforslaget maatte forstaaes, som den ærede Ordfører vil, at det var de 1100 Præster, der hver især fik en suveræn Myndighed til at afvise Medlemmer af Folkekirken, naar de kom og begærede kirkelig Velsignelse af deres Ægteskab, saa vilde, som jeg tidligere har paavist, Sagen slet ikke blive bedre. Det er ikke nok, at man siger: de paagældende kunne jo, naar en Præst nægter at indvie deres Ægteskab, gaa til en anden Præst — der er jo i alt 1100 Præster — de kunne saa prøve alle 1100. Er det da virkelig Meningen, at man vil henvise Folkekirkens Medlemmer til at gaa en saadan Tiggergang fra Præst til Præst? Jeg for min Del vilde aldrig kunne stemme for noget saadant. Den ærede Ordfører tilføjede, at hvis alle Præsterne nægtede kirkelig